

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

9. Honorij PP. innocentia multis modis ostenditur: ac etiam si admittas hæreticum fuisse, nihil contra Pontificum auctoritatem concludi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

si ideo Concilium supra Pontificem, quia hujus sententiam exanimi subjecit, correxitque: sequitur eadem ratione Pontificem esse supra Concilium: nam Concilij Chalcedonensis decretum de primatu Patriarchae Constantinopolitani à Romanis Pontificibus discussum, rejectumque est, ut suprà ostensum. Quod si dicas illud ad fidem non spectasse, & ideo nihil in fidei rebus Conciliis derogatum; idem ego de causa trium Capitulorum dicam, quæ cum fide connexa non est, nec quidquam Pontificum auctoritati detrahit, quâ pollut in rebus fidei decidendis. Vides quâm scipsum Maimburgus involvat, felicior semper inchoandis, quâm finiendis bellis.

IX. Objicitur 4. (a) Honorius I. in sexta Oecumenica Synodo hæresis Monothelitarum accusatus, damnatusque est: potest ergo Pontifex errare, judicarique à Concilio. Quod si dicas corruptam esse à Græcis Synodum sextam, (b) & Honorium culpæ quidem expertem esse, male verò à Patribus intellectum, explicatumque; quid rogo dices ad septimæ & octavæ Synodorum, ad Hadriani, Leonis, Agathonis, Nicephori, Tharasij, Theodori, Bedæ, &c aliorum Patrum testimonia id ipsum asserentum? At male Patres Honoriū sunt interpretati. Esto; saltem ergo crediderunt posse Pontifices errare, nisi enim id crederent, nunquam errâsse eos dicenter; sicut ergo omnium eorum Patrum sententia, & Pontifices errori esse obnoxios, & Concilij judicio subjacere; & qui contrarium docent, sententiae doctrinæque Conciliorum adversantur.

Resp. Ut cùnque Honorij res se habeant; certum est, nihil cause nostræ ejus exemplum aut errorem obstat, si quis fuit: quis enim nescit epistolas Honorij ad Pyrrhum & Sergium, & ob quas hæresis accusatus dicitur, privatas fuisse, non publicas, nec dogmaticas, & in quibus nihil Honorius definit, sed mentem tantum suam, privatamque sententiam aperuit? in hujusmodi verò epistolis errare Pontifices posse, corrigique, non inficior, néque hoc in quæstionem venit; néque enim omnia, quæ agunt, aut dicunt Pontifices, continuè oracula sunt, & humanæ conditionis experitia, sed solum cùm Pontifices agunt, vel ut scholæ loquuntur, cùm extra

theatra

(a) Maimb. Tract. histor. cap. 18. primæ Edit. fol. 155. & cap. 12. fol. 118.
 (b) Synod. 6. Aet. 4. & Aet. 13. Synod. 8. Aet. 7. Leo II. epist. 1. ad Episc. Hisp. & epist. 4. Nicephor. epist. 3. ad Leonem III. Tharasij. epist. ad summ. Sacerdot. Antioch. Synod. 7. Aet. 3. Beda de nat. rer. c. 67. V. Regal. Sacerd. f. 546.

ibidem docent; quemadmodum non omnia, quæ Reges dicunt, scribuntque, continuo sunt edicta & sententiæ, nec vim edicti aut sententiæ habent. Errat ergo Maimburgus, & ne statum quidem questionis intelligit: jacitque tela incerto scopo, ignotoque, sed de hoc postea. Nunc verò hæresin Honorij, quod spectat, fateor in nulla re magis ambiguum me animi, incertumque fuisse; ex una enim parte tam multi sunt, gravisque in Honorium testes, ut vix audeam absolvere tot testibus impetratum: ex altera verò tam clarum est in ijs epistolis, quæ unicè arguuntur, nullam hæresin esse, ut non ausim damnare delicti immunem: quid enim? si quis è regio diadematæ sublatum à me dicat consumptumque pretiosum adamantem, idque centum confirmat; & tamen nec vestigium furti in diadematæ ostendi, nec gemmarum defectus possit, integro videlicet numero, illibatoque, num furti damnari potero plectique? num major vocibus fides, quam oculis dabitur? Eadem omnino Honorij causa: furti illum & gravissimi postulant, testes magni, multique: dicunt unam e duabus in Christo voluntatibus eum subduxisse: si locum patrati furti interroges, litteras ad Pirithum, Sergitumque ostentant. Si litteras inspicias, omnésque illarum sinus excutias, tantum abest unam voluntatem desiderari, ut potius utramque clarissimè Honorius afferat, utramque Lector inventiat. Innocens ergo Honorius, si veritatem spectes; Reus, si testes: veritas ergo testibus cedet, an testes veritati? & quæ accusatio tam valida, si non constet de corpore delicti? Imò si constet nullum esse delictum? & quæ tu ablata & absumpcta dicas, ego ostendam eodem semper loco fuisse, & adhuc esse? Ergo persuafum omnino habeo, errorem aliquem Græcorum fraude in sextam Synodus irrepsisse, & ut fieri amat, in alios postea derivatum esse, qui auctoritate Concilij decepti fuerint, nullâ indagandæ veritatis, aut curâ aut studio; cum superfluum id crederent, sententia à Patribus dictâ. Fateor arduum esse, originem, causamque erroris detegere, sed quam multa, quorum causam ignoramus? nemo dubitat Aegyptum Nilo rigari, quamvis origine occultâ. Certum igitur est primo Acta sextæ Synodi à Græcis corrupta esse, nec id novum apud Græcos, nam & Acta quintæ Synodi infecerant testibus Patribus action. 12. Et 14. sextæ Synodi; & Sessione 8, gloriatur Macharius Archiepiscopus

E 2

An-

Antiochenus Patrum scripta, ut suis opinionibus opportunum videbatur, aprata à se esse. Beatus etiam Gregorius lib. 5. epist. 15. ad Narsem, Concilia Chalcedonense & Ephesinum fatetur eādem fraude fædata, idēmque B. Leo (a) & Anastasius testantur. Eadem Nicolai primi querela epistolā ad Michaëlem Imperatorem. Quid ergo novum est, Græcos hāc arte non imbutos tantum, sed etiam superbos, quique tertiam, quartam, quintam & septimam Synodos aggressi fuerant, pari audaciā in sextam grassatos esse, nullo pudore, imò etiam fastu, quippe ingenio adscribebant. Secundō ipse Agatho Papa in epistola Synodali (quam Patres sextæ Synodi (b) summis laudibus extulerunt) cūm de hærefi Monothelitarum disputaret, negat, Romanam Ecclesiam juxta Christi promissionem à vera fide unquam deflexisse, sed suos Prædecessores semper heresis restituisse, & fratres in fide confirmasse. Qui rogo id Agatho & in confessu totius orbis ediceret, recenti adhuc Honorij exemplo, & Patribus tam noto? Quis non Salomonem rideret, si in publicis regni Comitijs pronuntiaret, nullum ē sua Judæque familia homicidio & adulterio obstrictum fuisse, cūm vestigia feedati Thalami, calentisque Uriæ sanguinis omnium oculos adhuc implerent? Mendax ergo Agatho impudensque, qui Patribus tam aperto mendacio illuderet; sed multò isti nocentiores, qui non ferrent tantum Agathonis mendacium, sed etiam applauderent, clamaréntque: Petrum in Agathone locutum esse: Hoc dicerent mentienti? Tertiō si verum est, Honorium à Concilio Hæresis damnatum esse, pace dixerim tantorum Patrum, nec maius delictum imputari, nec iniquior sententia esse potuit. Honorius hæreticus, Honorio anathema: interim verò nulli tanti delicti testes, nulla judicia, nullum causæ examen, nullus, qui jam dudum defuncti innocentiam sustineret, sed uno eodemque temporis momento Honorius Pontifex Romanus, reus & vixsus, damnatusque; crederes de papavere in hortis demetendo, non de Pontifice Romano causam agitari: & quando vel vilissimum caput tantā injuriā, rerūmque neglectu judicatum est? cūm Arius & Nestorius, cūm Theodorus & Mopsuestenus, Theodoreetus, alijque postulati sunt, quorum tamen hæreses notæ vulgatæque, & tot librī ac specta-

(a) S. Leo epist. 81. ad Palestinos. Anastas. præfat. in 8. Synod. (b) Sexta Synod. act. 12. & 14. V. act. 8. & 18.

spectatoribus sparsæ; quantā nihilominus curā studiōque, & probationum morā sententiæ dilatae sunt, invitis velut extortæ? adēd ut cūm in Nestorium pronuntiarent, gemitus sententiam sequentur: in solos Honorij & indefensos cineres nullo examine, nullōque apparatu, vibrata cursim anathemata: quis hoc de tanto Concilio? præsertim cūm in promptu Honorij epistolæ essent, in quibus expressis dissertisque verbis duas naturas, duāsque operationes fatebatur, Monothelitarum hæresi confixā potius quām probatā. Si ergo verum esset, Honorium in hac Synodo hæresis damnatum esse, oporteret Synodum in judicio tanti momenti summæ iniquitatis & socordiæ pulsari, imò ignorantiæ: nemo enim, qui rem ipsam confitetur, si nomen reticeri justas ob causas velit, ut Honorius reticeri volebat, hæreticus appellari debet, præsertim re nondum definitā; alioquin & Hieronymus hæreticus fuerit, (a) qui censuit non esse tres hypostases in DEO dicendas: & Augustinus, qui Pascentio Ariano vocem homousij omitti permittebat, modò fateatur filium ejusdem cum Patre substantiæ & naturæ. Hæresis ergo non vocum, sed rerum est: quæ ergo Patrum ignorantia, Honorium hæresis damnare, qui hæresin ipse damnabat, & quibusdam tantum vocibus abstinentem scribebat concordiæ causā, quodque vocibus duarum naturarum quām plures abuterentur, quasi in Christo duæ & contrariae fuissent, quales videlicet in nobis sunt, adversæ sibi, rebellēsque? hæc tota Honorij culpa, ob quam an hæretici nomen & pœnas meruerit, clarissima est, quām ut Synodus potuerit ignorare, & alibi (b) ostensum est.

Dices: Honorius cum Sergio communicabat, imò eidem scriperat, se cum eo sentire, sibiique probari, quæ Sergius proposuerat, ergo ex hoc capite meritò pro hæretico habitus est.

Reſp. Latebat adhuc hæresis Sergij, aut quod recens, aut quod pietate fucata, & necdum perstrinxerat Occidentem, quæ causa ut non Honorius solum, sed alij quām plures doctrinā & virtute præstantes cum Sergio communicarent, quippe needum comperto: sic Basilius vir alioquin severa pietate cum Eustachio Episcopo Ariano communicare visus, & tor calumnijs præsertim in Occidente petitus, sic Chrysostomus cum Origenistis, Innocontius cum

E 3 Pela-

(a) Hieron. epist. ad Damas. S. Augustin. epist. 174. (b) V. Regale Sacerdot. f. 546.

Pelagiō, quōd videlicet pietate & religione, quas simulabant, capti, eorum societatem non respuerent, aut quōd ægros ignorarent, aut quōd sperarent curari posse: quando mederentur, si fugerent laborantes? non sequitur ergo Honorium quōque febribus æstuāsse, quia decumbentibus affedit.

At Honorius Sergio Monothelita heretico assentiri sē dicit, ergo & ipse Hereticus Monothelita est.

Resp. Videndum prius, qua in re Honorius Sergio assentitur: sic enim non omnia, quæ hæreticus dicit, hæreses sunt, ita non omnis, qui hæretico aliqua in re assentitur, continuò hæreticus est. Concedit Lutherus tres esse Personas in una natura Divina: num idè hæreticus & Lutheranus erit, qui hac in re sentire cum Lutherō se dicat? Honorius ergo una in re cum Sergio hæretico sentit; abstinentum videlicet illis vocibus: *duæ voluntates in Christo, duæ operationes*; id enim novum esse, nec necessarium veritati, & potius ad Philosophorum & Grammaticorum scholas pertinere; immo abuti aliquos ijs vocibus, ut ostendant, populōque persuadeant, duas in Christo voluntates discordes fuisse: ergo voces quod attinet, premendas eas esse concordiæ causā, & nec unam voluntatem, nec duas dicendas esse, sed potius duas naturas propria operantes in una Persona: in hoc ergo eadem Honorijs opinio & Sergij fuit, neque it hæresis, sed prudens cautela, ne fomes daretur gliscendi discordiæ. Multa dissimulari possunt malo adhuc modico, & remedium patiente, quæ postea obfirmata ferri non debent. Rem vero ipsam quōd attinet, an videlicet duæ in Christo naturæ, duæque operationes essent, dissentit omnino à Sergio Honorius; Sergius enim omnésque Monothelitæ negabant esse duas in Christo voluntates, duásque operationes; sed unam tantum voluntatem, unāmque operationem admitti volebant; at Honorius clarissimè dicit: *Non esse dicendum unam voluntatem unāmque operationem, sed tamen unum Operatorem Christum propter unitatem suppositi: monétque Sergium, ut deinceps omittat dicere, unam esse in Christo voluntatem: Utrisque, inquit, naturas in uno Christo cum alterius communione operantes atque operatrices confiteri debemus, & Divinam quidem, quæ DEI sunt, operantem, & humanam, quæ carnis sunt, exequentem.* En tibi duas naturas, duásque operatrices Potentias, & duas quōque operationes

Gallia
Vindice
l. 117

rationes, humanam videlicet & Divinam: quid poterat contra Monothelitas expressius dici? si enim, ut dicit Honorius, natura humana in Christo operatur, ergo operationem aliquam humanam habet (Divinam enim habere non potest.) ergo in Christo duæ sunt operationes, humana & Divina. Rursus Monothelitæ nullam propriam & humanam operationem in Christo admittrebant, sed solam Divinam; humanâ naturâ paciente tantum & recipiente, eo ferè modo, quo tabula aut marmor recipit tantum, non format imagines, actio verò Pictoris, sculptorisque à solo Pictore aut sculpore est: id observat S. Thomas, (a) claréque Sergius ad Honorium scribit: *Quemadmodum, inquit, corpus nostrum regitur & disponitur ab intellectuali & rationali anima nostra; ita & in Domino natura tota humana, ejus conspersio ab ipsius Verbi Deitate semper in omnibus mota, ut sit carnis quidem passio, DEI autem operatio.* Idémque Pyrrhus fatetur in Dialogo, quem cum Maximo habuit. At Honorius: *Unum quidem Operatorem esse dicit, at duas operatrices naturas. Ita ut Divina, quae DEI sunt, operetur, humana, quæ hominis: sicut humanam naturam non patet tantum, sed etiam operari.* Qui ergo Monothelita Honorius, si Monothelitis è diametro adverfatur, negatque quæ illi asserunt, asserit, quæ negant? At Monothelita Honoriū societate, & communione gloriabantur. Sed nos querimus, qualis Honorius fuerit, non qualem finxerint Monothelitæ; quis enim nescit hoc Hæreticis semper solempne fuisse, ut Patrum auctoritatem suis erroribus prætexerent? alioquin hæreticus Basilius fuerit, hæreticus Hieronymus, Chrysostomus, & præsertim Augustinus, quorum Societatem & olim & nunc quoque Hæretici passim vanéque ostentant. Palam est ergo, si epistolas Honorij examines, quarum causâ hæresis postulatus est, innocentem illum esse, & culpæ immunem, & ideo nec credi posse in Concilio damnatum, præsertim jam prædefunctum, & de quo dubitari meritò debuit, essetne hæresi immortuus, si quam contraxisset. Quartù denique summi momenti est S. Maximi Monachi & Martyris testimonium, quo Honorium Papam omni culpâ & hæresis suspicione absolvit. Is præcipuâ Sanctitate florebat, cui tandem Martyrij palmam adjunxit; Monothelitarum perpetuus malleus, eorumque errorum adeò gnarus, ut Pyrrhum Monotheli-

(a) S. Thomas 3. p. q. 18. a. 1. Sergius. epist. ad Honor. aet. 12. sexta Synodi.

nothelitarum Principem & Constantinopolitanum Patriarcham publico congressu & disputatione vicerit, converteritque; non ergò aut adulatio[n]is, aut ignorantiae notari potest: & præsertim cùm ejus disputatio publice aedita, publice excepta fuerit, nec quidquam à Maximo narratum, non planè compertum, certumque veritatis. Cùm ergò Pyrrhus Honorij auctoritatem Maximo in hæc verba obijceret: *Quid de Honorio ad respondendum habes, qui aperie Ante-cessori meo unam voluntatem Domini Christi esse tradidit?* Respondit Maximus: *Quis fuerit fidei & auctoritate dignus epistola hujus interpres, qui eam ex persona Honorij scripsit adhuc superstes, & qui totum Occidentem cum virtutibus, tum dognatibus fidei illustravit? an y qui Constantinopolis, quo ex corde erant, loquebantur? Pyrrhus: Cui hanc composuit.* Maximus: *Is igitur ipse cùm ad Divum Constantinum Imperatorem ex Persona rursus sancti Papa Joannis de hac epistola scribebat, dixit: unam diximus voluntatem in Domino, non Divinitatis & Humanitatis, sed Humanitatis solus; cùm enim Sergius scripsisset, quoddam duas voluntates contrarias ponerent; diximus Christum non duas voluntates contrarias habuisse, carnis videlicet & Spiritus, sicut nos habemus post peccatum (a) &c.* Hæc Maximus, cui Pyrrhus acquievit, nec habuit, quod reponeret. Contigit vero hæc disputatione Anno Christi DCXLV. hoc est annos triginta sex, antequam Concilium Constantinopolitanum convenerit. Considera, an Maximus hæc dicere auderet, an Pyrrhus reciperet, nisi uterque vera esse & extra dubium credidissent. Reperitur etiam in Collectaneis Anastasij à doctissimo Sirmondo editis Apologia Joannis Papæ IV. ad Constantimum Imperatorem Heraclij Filium, epistolas Honorij Catholicas esse, nec ullâ hæresi inquinatas, & fraude Monothelitarum in alienos, perversisque sensus expositas. Hoc scribebat Joannes Constantinopolim & Imperatori, nisi certus veritatis? alioquin convinci poterat falsitatis, & palam argui epistolis, quas Honorius scriperat, in lucem depromptis. Sic in Synodo Lateranensi (b) sub Martino Papa & Martyre, & in Romana sub Agathone, ubi accurate de hæresi Monothelitarum à Patribus actum, damnatione nominatim Theodorus, Cyrus, Sergius, Pyrrhus & Paulus, nullâ Honorij mentione; at qui potuit præteriri, si cædem tinctus

labe;

(a) V. Dialogum Græcolatinum S. Max. apud Baron. in App. Tom. 8. (b) Concil. Lateran. sub Martino. PP. Anno 649. Concil. Rom. sub Agath. Anno 680.

labe, & in sexta Synodo eodem fasce cum alijs haereticis implicatus? sicutiam Photius, (a) Zonaras, & Paulus Diaconus, ubi enumerauit in sexta Synodo damnatos, nullam habent Honorij mentionem. Ex quibus omnibus deducas, merito, & à quamplurimis asseri, Honorij nomen aut fraude, aut errore in acta Concilij devenisse, & postea in alios quam plures; quamvis ut suprà monui, difficile sit causam & originem erroris aut fraudis evolvere; latente videlicet radice, & ramos tantum ostentante; non enim sequitur non esse, quae sunt occulta. Quinto. Sed quidquid sit de Honorij lapsu, illud certum est, nihil obesse infallibilitati Pontificum, & auctoritati, quam illis in Concilio tribuimus. Epistolæ, quas Honorius ad Sergium dedit, privatæ sunt, nec fideles alloquuntur, nec quidquam decidunt; quamvis enim ex lege contradictriarum oporteat duas voluntates & operationes in Christo esse, vel non esse; Honorius tamen neutrum vult dici, sed tantum duas cum proprijs operationibus; quod planè non est decidere, sed rem in medio, & suspensam relinquere. At verò non in omni casu, nec in quovis scripto nos Pontificem infallibilem esse dicimus, ac erroris securum; sed tunc solùm, cùm Pontificem agit, & Magistrum Ecclesiæ, hoc est, cùm actum aliquem exercet, qui ad solum Pontificem pertinet, qualis non est epistolas scribere, aut scriptis respondere, & quid consultum credas, aperire; id enim non soli Pontifici Romano, sed cuivis, non Episcopo solùm, sed etiam privato permisum est; cùm enim hoc privilegium infallibilitatis in publicum Ecclesiæ bonum vergat, noluit DELIS illud Personæ, sed officio annexi, & tunc solùm præstò esse, cùm Pontificali officio fungetur, eo ferè modo, quo in veteri Testamento non semper, nec quovis tempore oracula Pontifici dabantur; sed tunc solùm, cùm Pontificio apparatu cultuque Templo & arcæ se sisteret, quæ cùm alibi fusè sint (a) demonstrata, repeti non debent. Nec verò, ut inquit Maimburgus, (b) sunt hec enigmata, & responsa ambigua, ac plena obscuritatis, & qua nec illi satis intelligunt, qui ea proferunt; enim verò oportet Maimburgum in alio orbe natum, & nunquam, non dicam in scholis, sed nec in foro aut palatio visum, qui ea pro obscuris & impervijs habeat, quæ nemo non videt; quis enim tam simplex,

F *rudisque*

(a) V. Reg. Sacerdot. fol. 487. (b) Maimb. Tract. Histor. c. 12. f. 12L.

rudisque, & humanæ societatis ignarus, qui nesciat, non omnes Regum actiones Regias esse, & privilegio Majestatis gaudere? nec omnia Judicum verba & epistolas ad leges & edicta pertinere? quæ si clara & obvia sunt, & omnibus comperta; quæ tandem sunt illa arcana vocésque impenetrabiles, nec ipsis loquentibus notæ, cùm nos dicimus, non omnia Pontificum scripta ad oracula & dogmata pertinere, sed ea solum, quæ ut Pontifices & Ecclesiæ Magistri, atque à Cathedra pronuntiant? hoc est, cùm rebus maturè discussis causam aliquam definiunt, jubentque definita pro fidei veritatis haberi, eosque, qui secus credunt, haberi pro hæreticis volunt? hic est actus Pontificiae auctoritatis, & in hoc falli aut errare Pontifices posse negamus: nec unquam Maimburgus contrarium ostenderet: in alijs verò actibus, qui Pontificia potestati non sunt proprij, falli eos posse, communique mortalium conditioni erroribus obnoxiae subjacere ultrò concedimus. Denique ut brevi arguento omnia concludam: aut Honорius hæreticus fuit, aut non fuit? si non fuit, falsa ergo accusatio, nulloque fundamento nixa, quæ ex illo consequuntur: si hæreticus fuit, concedimus Papam hæreticum judicari à Concilio posse, neque hoc in quaestione vertitur; cùm enim fides sit vita Corporis Mystici, adeò ut ex mente S. Pauli, Justus ex fide vivat: qui fidem non habet, non est membrum vivum Ecclesiæ; quâ ergo erit Caput Ecclesiæ, qui ne membrum quidem est? & ideo sacris Canonibus (a) toties definitum est, Pontificem Romanum in sola hæresis causa judicari à Concilio posse, quia videlicet sola hæresis facit, ut definat esse membrum, & consequenter caput Ecclesiæ. Vides ergo Exempla à Maimburgo adducta tot partibus laborare, ut non tantum evidenter demonstrationibus accenseri non possint, quales ipse promisit, sed vix levibus conjecturis; quippe aut ex dubijs principijs, aut ex falsis procedunt, aut extra statum quaestiones vagantur: capiunt tamen, eliduntque ignoros, Tartarorum excursionibus similes, imbelli tantum plebi, minutæque infestos, sed armatis impares.

X. objectetur.

(a) C. audivimus 24. q. 1. c. Novatianus q. 1. c. didicimus. c. Achatius 24. q. 1. c. oves 2. q. 7. c. si Papa. d. 40. Cajet. Tr. de auct. Conc. & Pap. c. 20. S. Anton. in summa, tert. p. T. 23 c. 3. §. 4. Suar. de fide. p. 10. f. 6. Bellarm. de Rom. Pontif. l. 2. c. 30. V. Reg. Sacerd. f. 415.